

Ovo ćutanje o zločinima razlog je današnjeg širokog nerazumevanja sudbine manjina i stranaca (ali i Hajdera). Nerazumevanja manjina se iskazuje u prkosnom pitanju: "Zašto da se stavljamo u položaj manjina, kada istoriju piše većina. U Austriji i Karantaniji istorija se od 1920. tumači kao odbranbena borba i mit pogranične zemlje. Četiri centralne dogme još uvek su snažne: 1. mit o "graničnoj zemlji" – bedemu, koja je još uvek ugroženi prostor; 2. pretnja stiže od slovenskog juga; 3. kulturno nadmoćniji narodi stižu sa severa; 4. narodi i "rase" ne smeju se mešati. Kod prerade istorije Karantanije i njenih dogmi prepoznaje se kulturtregerski tenor otpora južnjacima, a agresivni ratovi uvek se tumače kao odbranbeni (Gstettner 1996). S druge strane državi je bio potreban dokaz o antifašističkom otporu pa je širena dogma da je Austrija 1938. bila prva žrtva Hitlerove agresije.

Sećanja počivaju na uspomenama. U psihologiji postoje tzv. krive zaborava, utvrđeni su činioci koji iskrivljavaju sećanje. Otežavajući činioc je trauma, cerebralna povreda ili psihički doživljaj, koji vodi smrti ili trajnom oštećenju. Trauma je u psihološkom smislu neizlečivo iskustvo i otporna je prema vremenu. Ko je bio mučen, ostaje mučen. Sećanje na traumu je traumatično. Najudobnija istina i mehanizam potiskivanja i iskrivljavanja sećanja je: nisam video zločine niti išta o tome čuo, niti sam bio tamo. Manji je deo počinilaca koji svesno lažu, prevladavaju oni koji su se zauvek odvojili od sećanja i prilagodili udobnoj stvarnosti. Prošlost ih je opterećivala, na njeno mesto je trebalo staviti nešto drugo, manje bolno. Postupno je iščezavala razlika između istine i laži (Gstettner 1996). Pojedinaac počinje potpuno ubeđeno da veruje u vlastitu verziju istorije, koju je često prepričavao, a pri tome nesaglasne detalje glačao i prerađivao. Tihi prelaz iz laži usaoobmanu je koristan. Što se duže "tihi prelaz iz laži u samoobmanu" praktikuje i od društva toleriše i nagrađuje, to brže počinju zločinci da se osećaju kao žrtve koje računaju na razumevanje i saučešće. To je slučaj u Karantaniji (Gstettner 1996). Preobražaj zločinaca u žrtve tamo je postao ritual svečanosti na kojima učestvuju najviši političari. Ratna generacija je, ponavlja se, podnela u ratu i posle njega strpljivo patnje. Žrtva i patnje su široke kategorije kojima se zamagljava svako konkretnije pitanje o krivici i zločinu u fašizmu. Magla je udobnija od jasnog svetla.

U stvarnosti, međutim, austrijsko društvo u toku rata bilo je podeljeno na prilagodljivu većinu i naciste na jednoj, i manjinu boraca otpora i prognanih na drugoj strani. Ova konfliktna situacija nije ni posle rata raščišćena, već je ostala ambivalentna. Denacifikacija u Austriji nije bila nacionalna potreba već imperativ okupacijskih sila. Za razliku od Italije i Francuske, u Austriji nije bilo snažnijeg antifašističkog pokreta otpora. Saveznički zahtev za denacifikacijom, koji posle izbijanja hladnog rata dobija drugačiji smisao, zatim proces obeštećenje žrtava nacizma, ali i izborni motivi novih političkih partija su činioci koji su uticali na austrijsko suočavanje sa fašističkom prošlošću. Mit o antifašističkom duhu i druge legende ugrađeni su u temelje Druge republike (Bailer 1999). Jedna od legendi bila je i kovanica "Nulti čas" – koja je trebalo da obeleži tobožnji novi početak 1945. Ovu legendu opovrgla su istraživanja o kontinuitetu elita između fašizma i Druge republike (privredni, politički, antisemitski kontinuitet). Druga republika je počivala na novoj koaliciji bivših prognanih konzervativaca, socijaldemokrata i komunista (svi su se poimali kao žrtve). Socijaldemokrati su zakonski priznati kao žrtve već 1945, a Sinti i Romi tek 1988. Teorija o državi Austriji kao žrtvi, koju je najpre diktirala potreba spoljne politike zemlje radi ubrzanog ponovnog sticanja ugleda, vrlo brzo se osamostalila i učvrstila i u unutrašnjoj politici. Uslov je bio eksternalizacije krivice (projektovanje krivice ka vani). Celokupna krivica Austrijanaca pomerena je na Nemce, tj. na nacistički vrh. Pobijeni Jevreji nisu se uklapali u viziju Austrije